

תאילנד

סקירה כלכלית
אוקטובר 2020

רקע ונתונים כלליים¹

שטח: 513,120 קמ"ר (52 מתוך 254)
 ישראל 22,072 קמ"ר (153 מתוך 254)
 אוכלוסייה: 68.6 מיליון נפש
 עיר בירה: בנגקוק
 משטר: מונרכיה חוקתית
 רוה"מ מכהן: הגנרל פראיות צ'אן-אוצ'ה
 שפה רשמית: תאית
 מטבע: בהאט תאילנדי (BHT)
 1 דולר = 31.10 בהאט תאילנדי

גאוגרפיה: ממוקמת בדרום מזרח אסיה, בשטח האדמה שבין ים אנדמן, מפרץ תאילנד ודרום מזרח מיאנמר. תאילנד גובלת במדינות מיאנמר בצפון מערב, מלזיה בדרום, לאוס בצפון מזרח וקמבודיה בדרום מזרח.

אינדיקטורים כלכליים מרכזיים לשנת 2019²

ישראל	תאילנד	אינדיקטור
387.7	529.2	תמ"ג נומינלי GDP, current prices, Billions of U.S. dollars
39,121	20,365	תמ"ג לנפש במונחי PPP Purchasing power parity; international dollars per capita
3.5% – 2019 3.4% – 2018 3.6% – 2017	2.4% – 2019 4.2% – 2018 4.1% – 2017	שיעור הצמיחה הכלכלית real GDP growth
0.8	0.7	שיעור האינפלציה Inflation rate, average consumer prices
3.8	1.1	שיעור האבטלה
35	21	קלות עשיית עסקים ציון בין 1-190 כאשר ציון נמוך מבטא תוצאה טובה
76.7	68.1	מדד התחרותיות ציון מ-1-7 7 מבטא את הציון הטוב ביותר
AA-	BBB+	דירוג אשראי S&P

¹ CIA The World Factbook ,The World Bank

² IMF, The World Bank, World Economic Forum

רקע כללי

תאילנד כיום היא בין המדינות המאוכלסות ביותר בעולם, עם כ-68 מיליון תושבים, מרביתם בודהיסטים המהווים למעלה מ-95% מכלל האוכלוסייה.

על אף האופי השליו של התאילנדים, תאילנד לא ידועה בממסד היציב שלה, שידע עד היום 12 הפיכות צבאיות, כאשר האחרונה ארעה בחודש מאי 2015 על ידי החונטה הצבאית בפקודו של רוה"מ Prayut Chan-o-cha. בחודש מרץ 2019 נערכו בתאילנד לראשונה בחירות כלליות מאז ההפיכה ובהן זכה הגנרל Prayut לאחר מספר שינויים שביצע בחוקת המדינה.

צמיחת הכלכלה התאילנדית תלויה מאוד בתוצאות הבחירות האחרונות ובחזרתה של המדינה ליציבות פוליטית. נראה היה כי יציבות שלטונית זו צפויה לסייע לכלכלה המקומית אך המציאות הכוללת את משבר הקורונה טורפת כעת את הקלפים.

תאילנד הינה המדינה הראשונה בעולם בה התגלה וירוס הקורונה מחוץ לסין, באמצע חודש ינואר 2020. נכון למועד כתיבת שורות אלו, התאילנדים סגרו את המדינה במתינות יחסית אך הצליחו למנוע את השתוללות המגיפה.

על אף האמור, תאילנד צפויה להיפגע כלכלית בצורה קשה מהקורונה. הצמיחה של תאילנד עתידה לעמוד על מינוס 5-6 אחוזים השנה, זאת בין היתר "תודות" למבנה הכלכלה התאילנדית.

על פי התחזיות, מעל ל-6 מיליון איש צפויים לאבד את מקום עבודתם בענף התיירות בלבד כתוצאה מהמגיפה. ענף התיירות הינו קריטי לכלכלה התאילנדית ומהווה בין 15-18 אחוזים מהתמ"ג במדינה, ועד לכ-21 אחוזים, במידה ובחישוב זה נכללים ענפים התלויים בשטף התיירים בעקיפין. לשם ההשוואה, התיירות במדינות השכנות ויאטנם ובקמבודיה, מהווה כ-7 אחוזים מהתמ"ג.

עם זאת, תאילנד ידועה בכינוי Teflon Thailand. המדינה קנתה לעצמה את השם על ידי חזרה יחסית מהירה לשגשוג כלכלי לאחר סדרה של אירועים משמעותיים כגון המשבר הכלכלי באסיה ב-97, הסארס, הצונאמי ב-2004, ההפיכה הצבאית במדינה ב-2006 וב-2014, המשבר הכלכלי ב-2008. על כן, ניתן לצפות כי המצב לא יהיה שונה גם הפעם לאחר המגיפה.

כדי לסייע למודרניזציה של הכלכלה, הממשלה ייעדה בשנתיים האחרונות תקציב של כ-30 מיליארד דולר להשקעה בארבעה תחומים דיגיטליים בין השנים 2017-2021: מסחר, יזמות, חדשנות ותוכן, כאשר המטרה היא להפוך את תאילנד להאב החדשנות של גוש האסיאן (ASEAN). כיום תאילנד מתמקדת בהפיכתה ל-value-based economy, דרך מעבר מיצור מצרכים ליצור מוצרים חדשניים (כלכלת תאילנד מבוססת בין היתר על ייצור של 3 מילוני מכוניות בשנה והדגש הוא הסתה לכלכלת שירותים). הדגש יושם על קידום טכנולוגיה, יצירתיות וחדשנות בתעשיות שבמוקד, ועל מעבר מכלכלה מבוססת סחורות לכלכלת שירותים. השקעות גדולות בתשתיות הן חלק ממאמצי הממשלה להפוך את תאילנד לאחד היעדים המועדפים להשקעה באסיה.

ואכן, נראה כי השיח בתאילנד השתנה בשנתיים-שלוש האחרונות. אמנם כ-40% מהאוכלוסייה התאית עדיין מתפרנסת במישרין או בעקיפין מחקלאות, אך ניתן לראות מעבר למונחים של חדשנות, דיגיטליזציה ואוטומציה בכמעט כל תחום עסקי. בכך, ניתן לחוש במרוץ "התחמשות דיגיטלית" ע"י מרב התאגידים הגדולים במדינה כאשר מובילי המהפכה הינם המוסדות הפיננסיים הריטייל והמובייל הגדולים במדינה.

תעשיות בולטות/ מאפייני הכלכלה המקומית³

נתוני סחר

שנה	סכום יצוא לעולם במיליארדי דולרים	סכום יבוא מהעולם במיליארדי דולרים	מאזן מסחרי
2019	233.6	216.8	-16.8
2018	252.5	249.2	-3.3
2017	236.6	221.5	-15.1
2016	215.3	194.2	-21.1

שותפות הסחר הגדולות לשנת 2019

יצוא

יצוא במיליארדי דולרים	אחוז מסך היצוא של תאילנד	מאזן מסחרי במיליארדי דולרים	
29.7	12.7%	13.6	ארצות הברית
28.1	12%	-17.7	סין
23.1	9.9%	-7.2	יפן
11	4.7%	8.3	הונג קונג
10	4.3%	-1.2	מלזיה

מוצרי היצוא העיקריים הם: מזון (כ-17% מהייצוא התאילנדי), רכבים, גומי ומוצרי, אבנים יקרות, מוצרי חשמל ומכונות.

³ הלמ"ס, Thai MOC, Un Comtrade

יבוא

גירעון מסחרי במיליארדי דולרים	אחוז מסך היבוא של תאילנד	יבוא במיליארדי דולרים	סין
-17.7	21%	45.8	יפן
-7.2	13.9%	30.3	ארצות הברית
13.6	7.4%	16.1	מלזיה
-1.9	5.5%	11.9	

מוצרי היבוא העיקריים הם: שמנים, מתכות ומכונות לתעשייה, חומרי גלם לתעשיית המזון וכימיקלים.

סקטורים מרכזיים בכלכלה

חקלאות ואגרו-טכנולוגיה

ענף החקלאות הוא אחד מעמודי התווך החזקים של הכלכלה התאילנדית. כ-40% מהאוכלוסייה עוסקת בחקלאות במישרין או בעקיפין. עם מוניטין של "מטבח העולם", תאילנד ביססה את מעמדה כמובילה עולמית בחקלאות, ונשארת אחת מעשרת יצואניות המזון הגדולות בעולם. על כן, סקטור זה נבחר על ידי הממשלה כאחד ממנועי הצמיחה והפיתוח הכלכלי של המדינה. במסגרת הדגש ששמה ממשלת תאילנד על צמיחה חכמה (תכנית תאילנד 4.0) אושרה רפורמה בענף החקלאות, שמטרתה להקל על הבעיות הניצבות בפני חקלאים תאילנדים ולתמוך בהתפתחות הלאומית על ידי מעבר ל"חקלאות חכמה".

תקשורת

תאילנד משקיעה רבות בתחום התקשורת. עם הכרות הממשל החדש על מדיניות הכלכלה הדיגיטלית והכניסה העתידית של דור 5, יש מעבר של תקציבים רבים לארגונים הקשורים בטכנולוגיות מתוך מטרה לקדם עסקים מסורתיים והעברתם למאה ה-21 (מטרת המדיניות היא לאפשר גישה לטכנולוגיות אכסון מידע, מחשוב ענן ורכישות ברשת, כחלק ממדיניות זאת הממשלה שמה לה למטרה לחבר לרשת מהירה את כל תאילנד, וכן להקים עשרות מרכזי דאטא ומידע למשרדי הממשלה ברחבי המדינה).

בשוק הפרטי פועלות שתי שחקניות עיקריות: חברת AIS, חברת הטלקום הגדולה בתאילנד וחברת TRUE, אשר בבעלות CP. שתי החברות נלחמות על נתחי שוק בתחומי הסלולר, לווין ואינטרנט. נציין כי תחומי העניין של חברות אלו חורג מטכנולוגיות תקשורת וחברות אלו משקיעות בגיוס טכנולוגיות אותן ניתן להציע ללקוחותיהן (כגון שירותי סייבר, IOT וכיו"ב). חשוב לציין כי תאילנד מדורגת במקום הראשון בעולם בשימוש יומיומי במובייל (כ-6 שעות יומיות).

פינטק

סקטור הפינטק הוא תחום בעל פוטנציאל גדול לחברות הישראליות. המוסדות הפיננסיים בתאילנד הינם ארגונים גדולים שיכולים להרשות לעצמם להיות Early Adopters. הבנקאות הדיגיטלית בתאילנד צמחה בכ-30% בשנים האחרונות אך השימוש במזומן עודנו נרחב והשינוי בשיאו. כמו כן, ניתן לראות מגמה ברורה של צמצום סניפים כצעד אסטרטגי של המוסדות הפיננסיים. בתאילנד 14 בנקים ומעל ל-60 חברות ביטוח. הבנקים נמצאים בחיפוש תמידי אחר טכנולוגיות Payment, Blockchain, Customer Engagement, Wealth Management וכיו"ב.

שירותי בריאות

תאילנד היא מרכז תיירות רפואית ברמה עולמית עם כ-3 מיליון תיירי מרפא בשנה. שוק המכשור הרפואי בתאילנד מציע הזדמנויות גדולות לחברות הישראליות. שוק זה נאמד בשנת 2018 בכ-1.3 מיליארד דולר ושומר על גידול בריא של כ-10% מדי שנה. הרוב המוחלט של הציוד הרפואי בתאילנד מיובא וקיים ביקוש גבוה למוצרים חדשניים שיבדילו את בתי החולים אחד מהשני. חשוב לציין שבתאילנד קיימים כ-1000 בתי חולים שכ-40% מתוכם פרטיים ואינם מחויבים בקיום מכרז לרכישת ציוד רפואי. טכנולוגיות הטלמדיסין, Imaging והגריאטריה נכנסות בתקופה זו לבתי החולים וטכנולוגיות ישראליות מייצרות עניין רב.

סייבר

תאילנד מדורגת כמדינה בסיכון גבוה מבחינת פשעי אינטרנט. בשנת 2016 התרחשו בתאילנד 5090 התקפות סייבר, בהן היו מעורבות תוכנות זדוניות, המכונות כופר. מדובר בממוצע של 14 התקפות ביום (מקום 13 המכובד באסיה פסיפיק ומקום ה-46 בעולם). המודעות לצרכי הסייבר של המדינה כבר קיים וימשיך ויתגבר ככל שהמדינה תהפוך דיגיטלית. בימים אלו, לאחר הבחירות הכלליות, צפוי לעבור בתאילנד חוק הסייבר החדש אשר יסמך רשות סייבר חדשה, תחת המשרד לכלכלה דיגיטלית. הרשות החדשה צפויה להיות אחראית על השוק האזרחי (תשתיות קריטיות ומוסדות פיננסיים) ועל הצבא (ככל הנראה ברמת שת"פ בלבד).

הסכמים בילטרליים משמעותיים של תאילנד עם יתר מדינות העולם

ארגונים בינ"ל:

- OECD : לא
- WTO : כן (ינואר 1995)
- ASEAN : כן (2007)

מדינות שאיתן תאילנד חתומה על הסכם סחר: עשרת מדינות גוש ה-ASEAN (ויאטנם, פיליפינים, ברוניי, תאילנד, מיאנמר, לאוס, קמבודיה, מלזיה, סינגפור ואינדונזיה), אוסטרליה, ניו-זילנד, יפן, צ'ילה, פרו.

יוזמות מרכזיות של ממשלת תאילנד בשנתיים האחרונות

תאילנד מנסה לשדרג את המודל הכלכלי שלה באופן קבוע, החל מ-"תאילנד 1.0", שהתמקדה במגזר החקלאי, לתעשיות קלות עם "תאילנד 2.0", תקופה בה המדינה ניצלה עלות כוח עבודה נמוכה ושמה דגש על יצור מקומי, ועד "תאילנד 3.0", אשר התמקדה בענפים מורכבים יותר כדי למשוך השקעות זרות, במטרה להפוך את תאילנד למרכז יצור עבור יצוא. עם זאת, תחת תאילנד 3.0, המדינה מצאה את עצמה תחת Middle Income Trap, הפערים גדלו והפיתוח לא היה מאוזן. חששות מתופעות אלה הובילו את הממשלה להפנות את המאמצים לעבר מודל כלכלי "תאילנד 4.0".

כאמור לעיל, כיום תאילנד מתמקדת בהפיכתה ל-value-based economy, דרך מעבר מיצור מצרכים ליצור מוצרים חדשניים. הדגש יושם על קידום טכנולוגיה, יצירתיות וחדשנות בתעשיות שבמוקד, ועל מעבר מכלכלה מבוססת סחורות לכלכלת שירותים.

תכנית הפיתוח: תאילנד 4.0 מתמקדת ב-10 תעשיות, אשר ניתן לחלק אותן לשני חלקים; הראשון מתמקד בפיתוח ענפי תעשייה קיימים על ידי הוספת ערך באמצעות טכנולוגיות מתקדמות בחמש תעשיות: רכב, אלקטרוניקה, תיירות, חקלאות וביוטכנולוגיה ומזון. השני עוסק במיקוד הממשלה בחמישה מנועי צמיחה נוספים, על מנת להאיץ את הפיתוח של תאילנד: אוטומציה ורובוטיקה, תעשייה אווירית, ביו-אנרגיה וביוכימיה, דיגיטל ושירותי בריאות ורפואה.

פרויקט דגל נוסף של הממשל הינו ה-EEC Eastern Economic Corridor. מדובר בפרויקט שאפתני מאוד להפיכת שלוש פרובינציות בדרום מזרח תאילנד (Chonburi, Rayong, Chachoengsao), בשטח משולב של 13,285 קמ"ר, לאזור כלכלי-תעשייתי חדשני. על מנת לפתח את האזור ולמשוך חברות ענק מכל העולם, כמנוע צמיחה לכלכלת תאילנד, משקיעה ומתעתדת המדינה להשקיע כ-43 מיליארד דולר במהלך חמש השנים הקרובות. מימון זה יגיע מתמהיל של קרנות מדינה, שותפויות ציבוריות ופרטיות (PPP) והשקעות זרות ישירות. כחלק מהשקעות אלו צפויים להבנות באזור נמל ימי, נמל תעופה ורכבת מהירה ישירה משדה התעופה הבינ"ל של בנגקוק ל-EEC.

יחסי סחר ישראל - תאילנד

יחסי המסחר בין ישראל לתאילנד טובים ויציבים. הממשל הנוכחי רואה את ישראל כידידה ושותפה עם ראיה דומה במגוון תחומים. בין המדינות מתקיימים מידי שנה ערוצי הידברות בתחומי הביטחון, הכלכלה, המדיני, מש"ב ובנושא עובדים זרים. מספר התיירים הישראליים לתאילנד במגמת עליה מידי שנה ובשנת 2019 עמד על כ-200,000 תיירים.

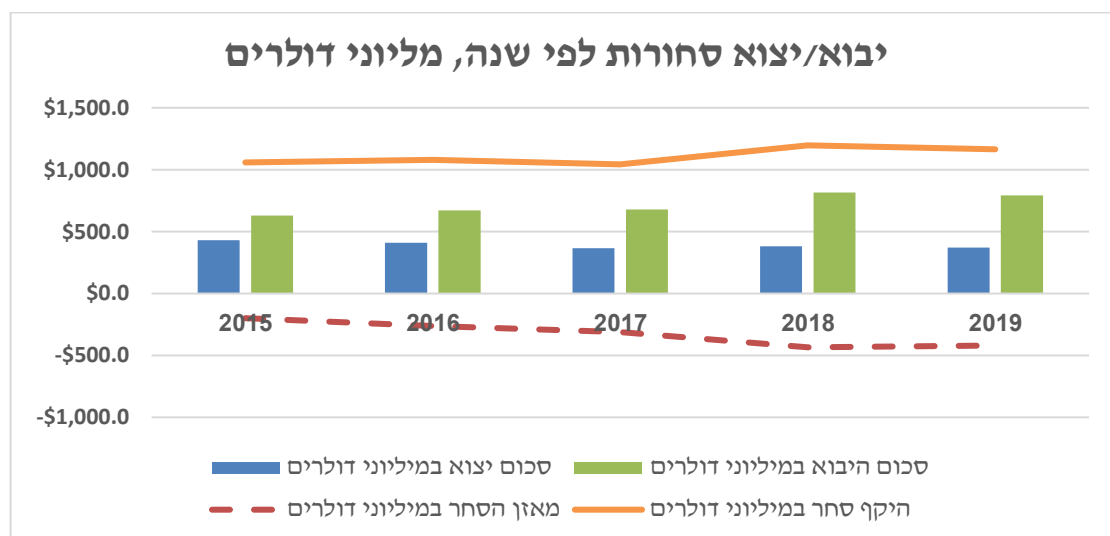
וועדה מעורבת שניה בתחום הכלכלי התקיימה בין המדינות בחודש יוני 2018 ועסקה ברובה בנושאים החקלאיים וניסיון קידום הסכם סחר בין המדינות אשר יוריד מכסים ויאפשר לחברות הישראליות להיות זולות יותר ביחס למתחרותיהן. הוועדה המעורבת השלישית צפויה להתקיים בבנגקוק במהלך 2021 במידה ויתאפשרו טיסות בין המדינות.

בנובמבר 2016 עודכן הסכם התעופה בין רשויות התעופה האזרחיות של ישראל ותאילנד. המשמעות העיקרית של העדכון היא שלא תחול יותר הגבלה על כמות חברות התעופה משתי המדינות שיוכלו לבצע טיסות בקו תל אביב – בנגקוק או יעדים נוספים בתאילנד.

כמו כן, במהלך חודש יולי 2018 נחתם הסכם מו"פ בין רשות החדשנות התאילנדית (NIA) ובין רשות החדשנות הישראלית (IIA) למימון פרויקטים משותפים של סטרטאפים ישראלים וכן מימון הטמעות של טכנולוגיות ישראליות בתאגידים תאילנדיים.

שנה	סכום יצוא במיליוני דולרים	אחוז היצוא מתוך סך היצוא הישראלי	סכום היבוא במיליוני דולרים	אחוז היבוא מתוך סך היבוא הישראלי	מאזן הסחר	היקף סחר
2016	\$409.3	0.68%	\$621.0	0.94%	-211.7	\$1030.3
2017	\$369.4	0.60%	\$623.9	0.90%	-254.5	\$993.3
2018	\$381.3	0.62%	\$815.7	1.06%	-\$434	\$1,197
2019	\$372.3	0.64%	\$791.5	1.03%	-\$419	\$1,164

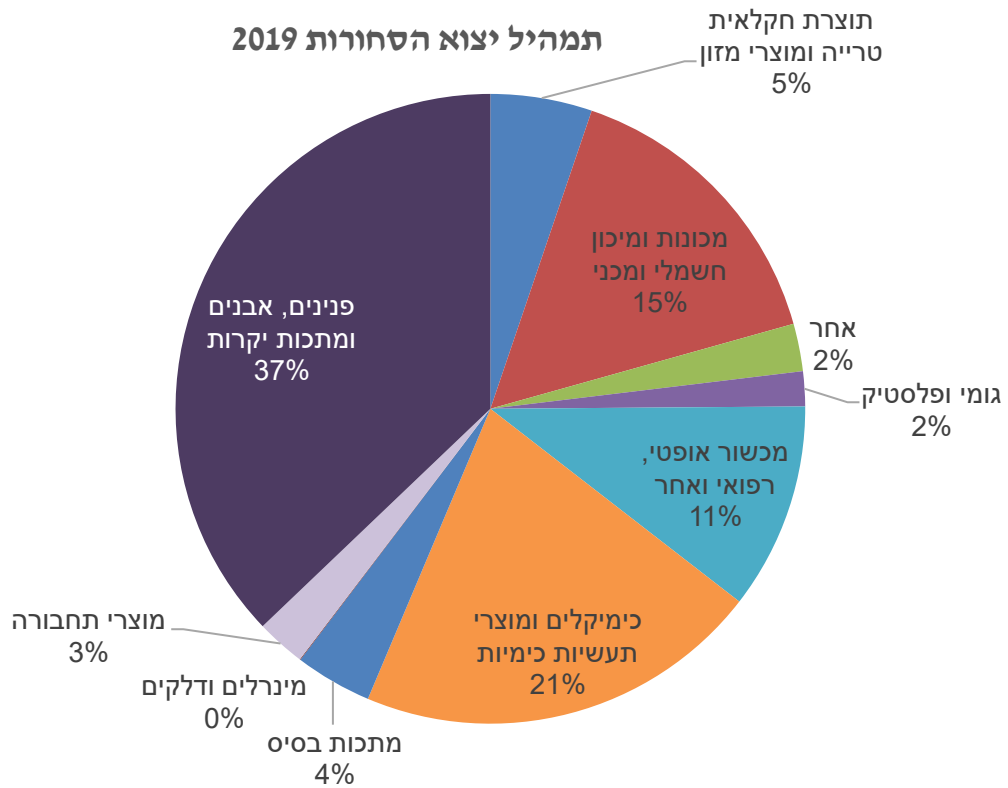

כאמור, בשנת 2019 היה מאזן הסחר של ישראל ותאילנד שלילי עם 372.3 מיליוני דולרים יצוא ישראלי לעומת 791.5 מיליוני דולרים יבוא תאילנדי לישראל. ניתן לראות כי מגמת הסחר בשנים האחרונות בין המדינות הינה יציבה, אך עלתה בשנים האחרונות בכ-100 מיליון דולרים.

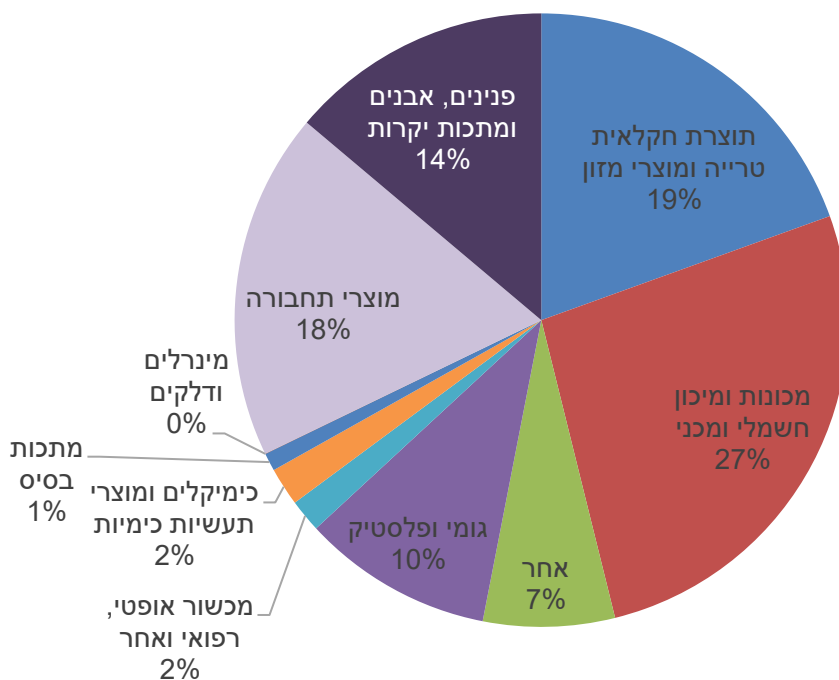
סקטורים מרכזיים – 4

⁴ הלמיס

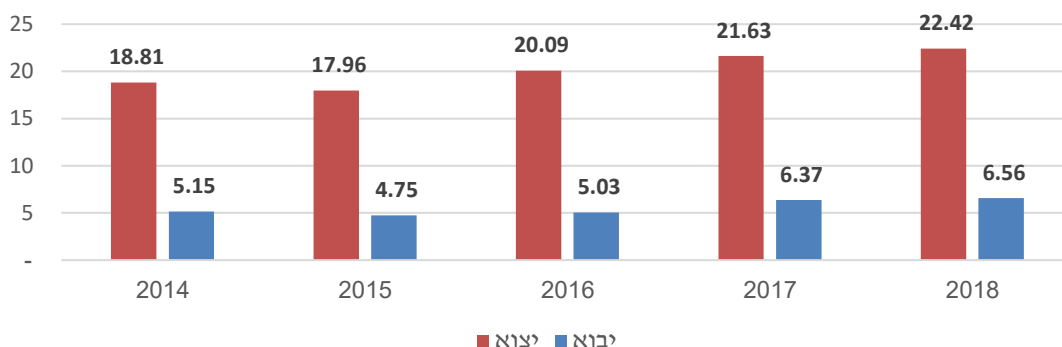
תמהיל יבוא הסחורות 2019

סחר בשירותים:

שנה	2014	2015	2016	2017	2018
יצוא	18.81	17.96	20.09	21.63	22.42
יבוא	5.15	4.75	5.03	6.37	6.56

סחר בשירותים עסקיים, מליוני דולרים

הסכמי סחר הדדיים בין ישראל ותאילנד:

שם ההסכם	שנת חתימה	האם ההסכם בתוקף?

כך	2018	הסכם מו"פ בין רשות החדשנות הישראלית ו-NIA
כך	1996	הסכם למניעת כפל מס
כך	2016 (עדכון)	הסכם שמיים פתוחים בין רשויות התעופה
כך	2000	הסכם הגנה על השקעות